

Na osnovu člana 30. Statuta Univerziteta za poslovni inženjering i menadžment Banja Luka i u skladu sa Zakona o visokom obrazovanju (Službeni glasnik Republike Srpske, broj: 67/20), Senat Univerziteta na svojoj sjednici održanoj 18.12.2023. godine, donosi:

PRAVILNIK O POSLOVNOJ ETICI I KODEKSU PONAŠANJA

I. OSNOVNE ODREDBE

Član 1.

Ovim aktom se regulišu pravila poslovne etike i kodeks ponašanja, kojih se moraju pridržavati svi nastavnici, asistenti, saradnici, studenti i administrativno osoblje na Univerzitetu za poslovni inženjering i menadžment (u daljem tekstu: Univerzitet).

Član 2.

Poslovna etika i kodeks ponašanja se izražavaju kroz:

- profesionalno ponašanje,
- profesionalni odnos prema studentima,
- profesionalni odnos studenata,
- autoritet profesora i asistenata,
- čuvanje poslovne tajne,
- prenošenje znanja,
- transparentnost i javnost,
- poštenje u akademskom radu,
- uznemiravanje i mobing,
- seksualno uznemiravanje,
- intimnost.
- izgled,
- oblačenje,
- oslovljavanje na Univerzitetu,
- pozdravljanje,
- upotrebu telefona,
- upotrebu e-maila,
- upotrebu elektronskih platformi za predavanja na daljinu ili komunikaciju,
- korištenje www stranice i
- odsustvovanje s posla i kašnjenje.

II OSNOVNI PRINCIPI

Član 3.

Osnovni principi poslovne etike i kodeksa ponašanja na Univerzitetu proizlaze iz Statutarnih odredbi vezanih za strategiju razvoja Univerziteta, za misiju, viziju i za ciljeve poslovanja Univerziteta.

Univerzitet, kao institucija od javnog značaja za cijelo društvo, usmjeren je na razvoj obrazovanja i nauke iz oblasti visokog obrazovanja i saradnju sa privredom i društvenom zajednicom.

1. LJUDSKA PRAVA

Na Univerzitetu su zagantovana sva ljudska prava, naročito vezana za oblast obrazovanja i nesmetanog profesionalnog razvoja za profesore, asistente, saradnike, student, administrativno osoblje i partnere Univerziteta.

2. DISKRIMINACIJA

Na Univerzitetu nije dozvoljena diskriminacija prema bilo kojoj osnovi, kao što su: pol, rasa, seksualna orijentacija, bračni status, boja kože, jezik, vjeroispovjest, političko ili drugo mišljenje, nacionalno, etičko ili socijalno porijeklo, povezanost s nekom nacionalnom zajednicom, imovina, rođenje i sl.

3. AUTONOMIJA

Univerzitet ima punu autonomiju. Objekti Univerziteta su neporedivi.

Policijski službenici mogu ući u prostorije Univerziteta, bez dozvole rektora, samo na osnovu naloga suda.

Izuzetno od stava 2. ovog člana, policijski službenici mogu ući u prostorije Univerziteta, bez dozvole rektora i bez naloga suda ako je to neophodno radi lišavanja slobode učinioca krivičnog djela ili radi spašavanja ljudi i imovine.

4. SLOBODA MIŠLJENJA I IZRAŽAVANJE MIŠLJENJA

Na Univerzitetu, akademskom i neakadmskom osoblju zagantovana je sloboda mišljenja i izražavanja mišljenja, sloboda akademskom osoblju da ispita i testira stečeno znanje i da nude nove ideje, kao i kontraverzna ili nepopularna mišljenja, a da se pri tom ne izlažu opasnosti od gubitka zaposlenja ili neke druge privilegije koju koriste od Univerziteta.

Univerzitet, kao i profesori i asistenti, uživaju slobodu u nastavnom i naučno-istraživačkom radu, radu na domaćim i međunarodnim projektima, u okviru svojih stručnih kompetencija i licenci koje posjeduju, bez mješanja organa javne vlasti.

5. POLITIČKO ORGANIZOVANJE

Na Univerzitetu nije dozvoljeno nikakvo političko organizovanje, niti propagiranje bilo koje stranke. Profesori, asistenti i studenti mogu biti članovi određene političke stranke i svoje djelovanje ispoljavati samo kao individua, ali bez ikakvog povezivanja imena Univerziteta.

6. VJERSKO ORGANIZOVANJE

Na Univerzitetu i u krugu Univerziteta nije dozvoljeno nikakvo vjersko organizovanje ili obavljanje vjerskih obreda. Profesori, asistenti, zaposleni i studenti, svoje vjersko opredjeljenje mogu obavljati van Univerziteta.

Univerzitet će poštovati i slaviti sve državne i vjerske praznike, propisanih zakonima Republike Srpske.

7. KORIŠTENJE JEZIKA

Na Univerzitetu, prema Statutu, svi profesori, asistenti, saradnici, studenti i administrativno osoblje, imaju pravo koristiti jedan od službenih jezika u BiH.

III POSLOVNA ETIKA I KODEKS PONAŠANJA

Član 5.

1. PREFESIONALNO PONAŠANJE

Na Univerzitetu, kao akademskoj instituciji, posebno se naglašava obaveznost profesionalnog ponašanja svih profesora, asistenata, saradnika, studenata i administrativnog osoblja. Profesionalno ponašanje nastavnika, asistenata, saradnika i administrativnog osoblja. izražava se kroz dosljedno poštovanje svih pravnih propisa, a naročito Statuta Univerziteta, Pravila studiranja, nastavnih planova, rasporeda nastave i sl.

2. PROFESIONALNI ODNOS PREMA STUDENTIMA

Svi nastavnici, asistenti i saradnici, svoj odnos prema studentima trebaju graditi na profesionalnim principima, koji se trebaju zasnivati na autoritetu, međusobnom poštivanju i uvažavanju, te određenoj distanci na temelju odnosa nastavnika-student.

Administrativno osoblje na Univerzitetu, naročito studentska služba i koordinator za nastavu moraju ispoljavati maksimalnu strpljivost i susretljivost, jer su studenti razlog našeg postojanja.

3. PROFESIONALNI ODNOS STUDENATA

Studenti svoj profesionalni odnos moraju izražavati kroz:

- poštovanje profesora, asistenata, saradnika i administrativnog osoblja,
- redovno praćenje nastave, samostalno savladavanje i učenje gradiva,
- pristupanje ispitnim procedurama na temelju vlastitog znanja, uz isključenje prepisivanja, plagijata i drugih obmana profesora, asistenata i saradnika,
- korektan međusobni odnos u radu, sticanju znanja i obavljanju drugih aktivnosti na Univerzitetu.

4. AUTORITET PROFESORA, ASISTENTA I SARADNIKA

Ponašanje se mora graditi na principima odnosa profesor/asistent/saradnik-student, a koji se temelje na profesionalizmu, ozbiljnosti i odgovarajućoj distanci. Odnose treba graditi na međusobnom poštovanju i komunikativnosti sa studentima, ali bez intimnosti, familijarnosti i ukazivanja posebne pažnje prema pojedinim studentima.

5. ČUVANJE POSLOVNE TAJNE

Nastavnici, asistenti, saradnici, administrativno osoblje i partneri Univerziteta obavezni su čuvati poslovne tajne. Poslovne tajne na Univerzitetu se odnose na: lične podatke studenata, nastavnika, asistenata, saradnika, administrativnog osoblja i partnera Univerziteta; podatke koji proizilaze iz saradnje i projekata sa domaćim i inostranim visokoobrazovnim ustanovama, institucijama, privrednim subjektima, društvenim i drugim organizacijama; podatke iz stručnih ekspertiza, nalaza, mišljenja i savjeta trećim licima, subjektima ili organizacijama, u skladu sa zakonskim propisima Republike Srpske i BiH.

6. PRENOŠENJE ZNANJA

Nastavnici, asistenti i saradnici, dužni su studentima prenositi znanje u okviru nastavnog programa i sadržaja predmeta. Oni su obavezni ostvariti ciljeve predmeta i studentima omogućiti shvatanje

i ovladavanje znanjem vezanim za određeni predmet. Nastavnicima je temeljni zadatak da doprinose intelektualnom razvoju studenta, u okviru njegovih predmeta.

7. TRANSPARENTNOST I JAVNOST

Univerzitet će primjenjivati transparentnost i javnost u svom radu. Svi propisi trebaju biti jasni, precizni i dostupni svima. Odluke organa upravljanja (Senata, Upravnog odbora) moraju biti javne i transparentne.

8. POŠTENJE U AKADEMSKOM RADU

Nastavnici, asistenti, saradnici i studenti su dužni, u svojim pisanim radovima naučnog, stručnog i obrazovnog karaktera, navesti izvore kojima su se koristili i osobe čije su ideje, bitne za njihov rad, koristili. U nastavi, naučno-istraživačkom i profesionalnom radu, nastavnici, asistenti, saradnici i studenti dosljedno će se rukovoditi nečelima poštenja, savjesnosti i djelovanja za opšu dobrobit.

9. UZNEMIRAVANJE I MOBING

Strogo je zabranjen svaki oblik uznemiravanja druge osobe, koje ima za cilj da povrijedi i omalovaži drugu osobu, što se odnosi na izražavanje raznim javnim ili prikrivenim oblicima, kao što su neobjektivne kritike, neumjesne šale, ogovaranje, podcjenjivanje, razni tračevi, iznošenje poluistine i sl. Posebno je zabranjen svaki oblik mobinga.

10. SEKSUALNO UZNEMIRAVANJE

Izuzetno je stogo zabranjeno seksualno uznemiravanje studenata/studentica. Isto tako, zabranjuje se davanje određenih povlastica (kao npr. davanje bodova, uticanje na visinu ocjene) uslovljavanjem seksualnim uslugama, a što u suštini ima krivičnu komponentu. Takođe, zabranjuje se na nastavi i vježbama bilo kakvo aludiranje na izgled i ljepotu studenta /studentice, jer se to može povezati sa seksualnim uznemiravanjem.

11. INTIMNOST

Strogo je zabranjen svaki oblik intimnosti koja prevazilazi profesionalne odnose. Također, zabranjuje se posebno sastajanje sa studentima/studenticama van službenih prostorija Univerziteta, kao npr. u restoranu, kafiću i sl. Ova zabrana se ne odnosi na kafić u zgradi Univerziteta.

12. IZGLED

Izgled mora odražavati status i ozbiljnost institucije, kao i akademsko predstavljanje Univerziteta. Ukupan izgled se izražava kroz urednost, oblačenje, urednost frizure, poslovnost, ozbiljnosti sl.

13. OBLAČENJE

U fazi obavljanja svoje nastavne aktivnosti, oblačenje mora biti primjereno ulozi Univerziteta kao obrazovne institucije. Nije preporučljivo sportsko oblačenje, a naročito nošenje farmerki, bermuda, sportskih majica s raznim natpisima i likovima, kao ni patika. Nastavnici, asistenti i saradnici po pravilu, trebaju nositi odijelo sa ili bez kravate ili pantalone sa klasičnom vindjaknom. Profesorice, asistentice i saradnice mogu nositi haljine, suknje, odijelo, bluze i majice, ali posebno se upozoravaju da ne smiju nositi prekratke suknje ili prevelike dekoltee. Studenti/studentkinje

moraju biti prikladno odjeveni, pri čemu mogu odjenuti farmerke, patike i slično, ali nije dozvoljeno ulaženje na Univerzitet u kratkim pantalonama i japankama.

14. OSLOVLJAVANJE NA UNIVERZITETU

Nastavnici, asistenti i saradnici studente trebaju oslovljavati sa:

- kolega ili vi kolega,
- kolegice ili vi kolegice.

Studenti trebaju oslovljavati profesore sa:

- profesore ili vi profesore,
- profesorice ili vi profesorice.

Studenti trebaju oslovljavati asistente sa:

- asistentu ili vi asistentu,
- asistentice ili vi asistentice.

Nije dozvoljeno oslovljavanje sa TI.

15. POZDRAVLJANJE

Na Univerzitetu dozvoljeni su samo klasični građanski pozdravi:

- dobar dan,
- dobro jutro,
- dobro veče i
- doviđenja.

Nisu dozvoljeni nikakvi vjerski pozdravi, kao i drugi pozdravi koji asociraju na vjerske pozdrave.

16. UPOTREBA TELEFONA

U fazi trajanja nastave ili vježbi, nije dozvoljena upotreba mobilnog telefona i oni moraju biti isključeni, kako kod nastavnika, asistenata i saradnika, tako i kod studenata. Zaposleni u pravilu koriste fiksne telefone. Telefoni ne bi smjeli zvoniti duže od 4 zvonjenja, a osoba se mora odazvati na telefon uz predstavljanje:

1. Standardni pozdrav: „Dobar dan“;
2. Univerzitet za poslovni inženjering i menažment (ili PIM Univerzitet);
3. Navesti službu, ime i prezime osobe;
4. Postaviti pitanje: „Kako Vam mogu pomoći“?;
5. Nastaviti ljubazno komunikaciju.

Zaposleni trebaju izbaciti iz upotrebe pitanja koja se mogu protumačiti kao drska, kao što su:

- Šta želite?
- Koga trebate?
- Šta trebate?

17. UPOTREBA E-MAILA

Svi nastavnici, asistenti, saradnici, administrativno osoblje i studenti, dužni su obavezno koristiti službeni E-mail Univerziteta. Sva komunikacija se obavlja isključivo putem univerzitetske E-mail

pošte. Elektronska pošta se mora bar jednom dnevno otvoriti i pročitati, a na svako elektronsko pismo se mora odgovoriti u roku od 24 časa.

18. KORIŠTENJE WWW STRANICE

Univerzitet ima svoju službenu stranicu, gdje će se javno i transparentno objavljivati sve aktivnosti, informacije, odluke, pravilnici, upustva i sl.

19. ODSUSTVO S POSLA I KAŠNJENJE

U pravilu, predavanja drže nastavnici, a vježbe asistenti i saradnici. U slučaju opravdanog odsustva s nastave, nastavnik to mora prijaviti prorektoru i uordinatoru nastave, a u slučaju odsustva asistenta ili saradnika sa vježbi, on to mora prijaviti predmetnom nastavniku, prorektoru i koordinatoru nastave. Prorektor i koordinator nastave su dužni pronaći adekvatno rješenje. U slučaju kašnjenja na predavanje ili vježbe radi saobraćajnih ili drugih razloga, nastavnik, asistent, odnosno saradnik u nastavi to moraju odmah javiti koordinatoru nastave, koji će adekvatno postupiti. Administrativno osoblje ne smije kasniti na posao, niti odsustvovati s posla bez predhodnog odobrenja rukovodioca službe.

V MJERE

Član 7.

1. ODGOVORNOST

Svi nastavnici, asistenti, saradnici, administrativno osoblje i studenti, dužni su se pridržavati ovog Pravilnika i odgovorni su pojedinačno za kršenje prava i obaveza utvrđenih ovim Pravilnikom, a koji nastaju njegovim ponašanjem. Za izuzetno i dosljedno pridržavanje ovog Pravilnika može se posebno izreći javna pohvala.

2. PROCEDURA

Procedure podrazumijevju utvrđivanje kršenja Pravilnika o poslovnoj etici i kodeksu ponašanja, kao i postupke prijave, evidencije i saznanja o prekršaju. Sve procedure i postupke provodi sekretarijat Univerziteta uz osnivanje komisije od 3 - 5 članova, koju imenuje Senat, s ciljem utvrđivanja prekršaja i predlaganje mjera, koje usvaja Senat.

3. MJERE

Izricanje mjere po osnovu kršenja Pravilnika o poslovnoj etici i kodeksu ponašanja, na prijedlog Komisije, vrši Senat. Mjere mogu biti sljedeće:

- oslobađanje od optužbi,
- pismena opomena,
- pismeni ukor,
- isključenje iz nastavnog procesa - privremeno ili trajno,
- za administrativno osoblje, promjena radnog mjesta ili isključenje iz radnog odnosa.

Za izuzetno i dosljednu primjenu ovog Kodeksa, javna pohvala se izriče odlukom Senata.

VI ZAVRŠNE ODREDBE

Član 8.

Ovaj Pravilnik o poslovnoj etici i kodeksu ponašanja stupa na snagu danom donošenja. Stupanjem na snagu ovog Pravilnika prestaje da važi Pravilnik o kodeksu ponašanja i poslovnoj etici od 27.01.2011. godine.

Broj: S-159/23

Datum: 18.12.2023. godine

Predsjedavajući Senata

prof. dr Mladen Ivić